

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра кримінального права**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор НАВС
полковник поліції

Станіслав ГУСАРЄВ

____._____.2021

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У
СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Статус дисципліни – вибіркова

Рівень вищої освіти – другий

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – право (08)

Спеціальність – право (081)

Освітня програма – керівники та професіонали у галузі правознавства

Форми здобуття вищої освіти – денна

Мова навчання – українська

Форма підсумкового контролю – залік

Київ – 2021 рік

Розробники:

Олена Матюшенко – завідувач кафедри кримінального права НАВС, кандидат наук з державного управління;

Павловська А.А. – доцент кафедри кримінального права, кандидат юридичних наук, доцент;

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри кримінального права
Протокол від _____.2021 року, протокол № ____.

Завідувач кафедри _____

Олена МАТЮШЕНКО

Схвалено науково-методичною радою НАВС

Протокол від _____ 2021 року, протокол № ____

Голова науково-методичної ради _____

Станіслав ГУСАРЄВ

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предметом вивчення навчальної дисципліни є особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності, критерії їх відмежування від адміністративних проступків та від суміжних кримінальних правопорушень. Вивчення даної дисципліни спрямоване на поглиблення і розширення теоретичних знань, удосконалення практичних умінь і навиків, необхідних для найбільш ефективного виконання покладених на Національну поліцію завдань у сфері правозастосування.

Мета й завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності» є вивчення дисципліни є ознайомлення здобувачів вищої освіти з системою загальнотеоретичних та практично-орієнтованих знань, вмінь і прикладних навичок, а саме: формування у здобувачів вищої освіти глибоких теоретичних і практичних знань з кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності, забезпечення їх використання у професійній діяльності, з'ясування спірних питань щодо кваліфікації кримінальних правопорушень; вміння тлумачити закон про кримінальну відповідальність та положення постанов Пленуму Верховного Суду України; поглиблення навичок відмежування кримінальних правопорушень у сфера господарської діяльності від суміжних правопорушень.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності» є: засвоєння здобувачами вищої освіти законодавчого визначення основних понять кримінального права; удосконалення знань найважливіших інститутів та положень Особливої частини Кримінального Кодексу України; відпрацювання навичок самостійного комплексного аналізу окремих складів кримінальних правопорушень, а також вміння визначення конкретних елементів відповідних складів кримінальних правопорушень в процесі їх кваліфікації; відпрацювання навичок та умінь правильного застосування отриманих теоретичних та методичних знань під час вирішення конкретних ситуаційних задач та подальшої кваліфікації суспільно небезпечних діянь; навчання здобувачів вищої освіти правильному орієнтуванню в чинному кримінальному законодавстві, набуття вміння застосовувати норми кримінального права при кваліфікації кримінальних правопорушень.

Вивчення курсу повинно сприяти вихованню у слухачів поважного ставлення до закону як важливого засобу захисту людини, її прав, свобод і законних інтересів, інтересів суспільства і держави від кримінально-протиправних посягань.

Пререквізити: «Кримінальне право. Загальна частина», «Кримінальне право. Особлива частина», «Особливості кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень»

Постреквізити: «Кваліфікація кримінальних правопорушень при конкуренції кримінально-правових норм», «Кримінально-правова юрисдикційна діяльність», «Сучасні аспекти кримінального права».

Перелік компетентностей відповідно до освітньої програми:

Інтегральна компетентність:

– Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності:

– ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

– ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

– ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

– ФК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

– ФК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

– ФК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння практики їх застосування.

Програмні результати навчання:

– ПРН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

– ПРН15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

– ПРН17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

– елементи та ознаки окремих складів кримінальних правопорушень;

– теоретичні основи та правила кваліфікації кримінальних правопорушень;

– особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності;

– ознаки відмежування суміжних складів кримінальних правопорушень;

– основні положення судової практики щодо особливостей кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності;

вміти:

– кваліфікувати кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності;

– правильно застосовувати кримінально-правові норми в процесі кваліфікації кримінальних правопорушень;

– розмежовувати суміжні протиправні посягання за відповідними ознаками складу кримінальних правопорушень.

- на основі здобутих знань визначати найбільш оптимальні шляхи удосконалення кримінального -процесуального законодавства України та діяльності працівників Національної поліції з його застосування; переосмислювати наявні знання стосовно нових фактів; адаптувати раніше отриманий досвід до змінних умов та нестандартних ситуацій; варіативно розв'язувати професійні завдання;
- використовувати засвоєні знання для розв'язання типових ситуацій, що виникають під час професійної діяльності працівників Національної поліції;
- аналізувати конкретні випадки з практики діяльності працівників Національної поліції, а також змодельовані ситуації, приймати необхідні процесуальні та управлінські рішення, а також їх обґрунтовувати.
- застосовувати набуті знання у професійній діяльності.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3	Спеціальність: «Право» (081)	<i>Minor/ Minor</i>	
Кількість розділів – 6	Підготовка фахівців для Національної поліції України	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – згідно розкладу самостійної роботи здобувача вищої освіти	Ступінь вищої освіти: магістр	Лекції	
		6 год.	-
		Семінарські	
		12 год.	-
		Практичні	
		12 год.	-
		Самостійна робота	
60 год.	- ГОД.		
		Вид контролю:	
		залік	-

3. СТРУКТУРА ЗАЛКОВОГО КРЕДИТУ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

навчальної дисципліни «Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Право»

№ з/п	Назва розділів	Кількість годин по видах занять				
		Всього	Лекції	Семінари	Практичні	Самостійна робота
1.	Тема 1. Особливості кваліфікації кримінального правопорушення вчиненого у співучасті. Судова практика щодо кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності вчинених у співучасті	14	-	2	2	10
2.	Тема 2. Загальна характеристика кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності	16	2	2	2	10
3.	Тема 3. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у фінансово-кредитній сфері	14	-	2	2	10
4.	Тема 4. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері банківської діяльності	14	-	2	2	10
5.	Тема 5. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері підприємницької діяльності	16	2	2	2	10
6.	Тема 6. Відмежування кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності від інших правопорушень	16	2	2	2	10
	Всього	90	6	12	12	60

4. Плани навчальних занять за видами

Тема 1. Особливості кваліфікації кримінального правопорушення вчиненого у співучасті. Судова практика щодо кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності вчинених у співучасті

семінарське заняття – 2 години

практичне заняття – 2 години

1. Поняття і значення співучасті в кримінальному правопорушенні у сфері господарської діяльності, об'єктивні та суб'єктивні ознаки.
2. Спільна участь осіб в вчиненні кримінального правопорушення у сфері господарської діяльності. Зміст цієї ознаки.
3. Суб'єктивні ознаки співучасті. Спільність умислу співучасників.
4. Особливості інтелектуального моменту умислу співучасників. Питання про можливість одностороннього суб'єктивного зв'язку між співучасниками. Вольовий момент умислу співучасників. Питання про можливість співучасті у кримінальних правопорушеннях, які вчинені з необережності. Відмежування співучасті від "необережного спричинення".
5. Значення мотиву та мети при вчиненні кримінального правопорушення в співучасті.

Питання до практичного заняття

1. Види співучасників та їх визначення в КК.
2. Виконавець та співвиконавець кримінального правопорушення у сфері господарської діяльності.
3. Організатор кримінального правопорушення у сфері господарської діяльності.
4. Підбурювач до кримінального правопорушення у сфері господарської діяльності. Способи підбурювання. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки підбурювання.
5. Пособник кримінального правопорушення у сфері господарської діяльності. Види пособництва. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки пособництва. Відмежування: пособництва від підбурювання.
6. Причетність до кримінального правопорушення у сфері господарської діяльності. Види причетності: переховування, недонесення, потурання (ч. 6, 7 ст. 27 КК). Відповідальність за причетність до кримінального правопорушення у сфері господарської діяльності.
7. У процесі заняття розв'язати задачі з посібника: Кримінальне право України: збірник задач (Загальна та Особлива частина). Збірник задач Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2020. 264 с.

Тема 2. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності

*лекційне заняття – 2 години
семінарське заняття – 2 години
практичне заняття – 2 години*

1. Поняття, загальна характеристика й види господарських кримінальних правопорушень.

2. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут піддроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів. Ознаки суб'єктивної сторони. Наслідки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

3. Поняття контрабанди. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Питання до практичного заняття

1. Переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю лісоматеріалів або пиломатеріалів цінних та рідкісних порід дерев, лісоматеріалів необроблених, а також інших лісоматеріалів, заборонених до вивозу за межі митної території України. Визначення предмета кримінального правопорушення. Особливості об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Характеристика кваліфікуючих та особливо кваліфікуючих ознак.

2. Поняття умисного порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

3. Поняття нецільового використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Визначення розміру спричиненої шкоди.

4. У процесі заняття розв'язати задачі з посібника: Кримінальне право України: збірник задач (Загальна та Особлива частина). Збірник задач Київ: Нац. акад. внутр. Справ, 2020. 264 с.

Тема 3. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у фінансово-кредитній сфері

*семінарське заняття – 2 години
практичне заняття – 2 години*

1. Поняття незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення.

2. Предмет незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення.

3. Ознаки об'єктивної сторони незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення..

4. Наслідки незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення..

5. Кваліфікуючі ознаки незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення.

6. Поняття ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).

7. Предмет ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).

8. Об'єктивна сторона ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)..

9. Суб'єкт кримінального правопорушення ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).

10. Кваліфікуючі ознаки ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).

Питання до практичного заняття

1. Предмет незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення.

2. Ознаки об'єктивної сторони незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення..

3. Наслідки незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення..

4. Кваліфікуючі ознаки незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення.

5. У процесі заняття розв'язати задачі з посібника: Кримінальне право України: збірник задач (Загальна та Особлива частина). Збірник задач Київ: Нац. акад. внутр. Справ, 2020. 264 с.

Тема 4. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері банківської діяльності

*семінарське заняття – 2 години
практичне заняття – 2 години*

1. Поняття виготовлення, збуту та використання підроблених недержавних цінних паперів.

2. Предмет виготовлення, збуту та використання підроблених недержавних цінних паперів.
3. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки виготовлення, збуту та використання підроблених недержавних цінних паперів.
4. Наслідки виготовлення, збуту та використання підроблених недержавних цінних паперів.
5. Кваліфікуючі ознаки виготовлення, збуту та використання підроблених недержавних цінних паперів.
6. Визначення розміру матеріальної шкоди виготовлення, збуту та використання підроблених недержавних цінних паперів.
7. Поняття підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів.
8. Предмет підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів.
9. Ознаки об'єктивної сторони підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів.
10. Суб'єкт підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів.

Питання до практичного заняття

1. Поняття порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів.
2. Предмет порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів.
3. Ознаки об'єктивної сторони порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів.
4. Суб'єкт порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів.
5. У процесі заняття розв'язати задачі з посібника: Кримінальне право України: збірник задач (Загальна та Особлива частина). Збірник задач Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2020. 264 с.

Тема 5. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері підприємницької діяльності

*лекційне заняття – 2 години
семінарське заняття – 2 години
практичне заняття – 2 години*

1. Поняття зайняття гральним бізнесом. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.
2. Поняття незаконного виготовлення, зберігання, збуту або транспортування з метою збуту підакцизних товарів. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки.
3. Порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом. Предмет

кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона. Кваліфікуючі ознаки.

Питання до практичного заняття

1. Поняття фіктивного підприємництва. Ознаки об'єктивної сторони. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона.
2. Поняття доведення до банкрутства. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони.
3. Доведення банку до неплатоспроможності. Конструкція об'єктивної сторони. Суб'єкт даного кримінального правопорушення.
4. Шахрайство з фінансовими ресурсами. Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Наслідки кримінального правопорушення.
5. У процесі заняття розв'язати задачі з посібника: Кримінальне право України: збірник задач (Загальна та Особлива частина). Збірник задач Київ: Нац. акад. внутр. Справ, 2020. 264 с.

Тема 6. Особливості відмежування кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності від інших правопорушень

*лекційне заняття – 2 години
семінарське заняття – 2 години
практичне заняття – 2 години*

1. Поняття, загальна характеристика відмежування кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності від суміжних правопорушень.
2. Особливості відмежування за об'єктом та предметом кримінального правопорушення у сфері господарської діяльності.
3. Особливості відмежування за об'єктивними ознаками кримінального правопорушення у сфері господарської діяльності.
4. Особливості відмежування за суб'єктивними ознаками кримінального правопорушення у сфері господарської діяльності

Питання до практичного заняття

1. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут піддроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів.
2. Ознаки суб'єктивної сторони і відмежування від контрабанди та контрабанди наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів.
3. У процесі заняття розв'язати задачі з посібника: Кримінальне право України: збірник задач (Загальна та Особлива частина). Збірник задач Київ: Нац. акад. внутр. Справ, 2020. 264 с.

5. Завдання для самостійної роботи

До завдань для самостійної роботи у формі тестового контролю здобувачі вищої освіти можуть отримати доступ на сайті НАВС у розділі «Дистанційні курси» за посиланням: <https://dn.naiau.kiev.ua/login/index.php> за допомогою індивідуального логіну і паролю.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ (теми рефератів)

1. Особливості кваліфікації готування до кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.
2. Особливості кваліфікації замаху на кримінальне правопорушення у сфері господарської діяльності.
3. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності при ексцесі виконавця
4. Можливість співучасті у кримінальних правопорушеннях у сфері господарської діяльності, що вчинені з необережності. Відмежування співучасті від "необережного спричинення
5. Особливості кваліфікації повторності кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.
6. 2. Особливості кваліфікації реальної сукупності кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.
7. Особливості кваліфікації нецільового використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням.
8. 2. Особливості кваліфікації умисного порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму
9. Особливості визначення предмету незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення
10. 2. Наслідки незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення.
11. 3. Особливості кваліфікації ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування.
12. Суб'єкт підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів.
13. 2. Предмет порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів.
14. 3. Особливості визначення об'єктивної сторони порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів.
15. Особливості кваліфікації незаконного використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару.

16. 2.Кваліфікація незаконної приватизації державного, комунального майна. Умови притягнення до відповідальності.

17. Кваліфікація умисного порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму і відмежування використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів.

18. 2.Кваліфікація нецільового використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням і відмежування від видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону.

19. Співвідношення кримінального правопорушення, передбаченого ст. 200 КК, з кримінальними правопорушеннями проти власності і кримінальними правопорушеннями, передбаченими розділом XIV Особливої частини КК.

20. Співвідношення ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) (ст. 212 КК) та ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування (ст. 212-1 КК)

21. Предикатне кримінальне правопорушення як умова кримінальної відповідальності.

22. Перспективи розвитку регуляторного і кримінального законодавства щодо зайняття гральним бізнесом.

23. Відмежування протидії законній господарській діяльності від кримінальних правопорушень проти власності.

24. Відмежування шахрайства з фінансовими ресурсами від шахрайства та заволодіння майном шляхом привласнення, розтрати або зловживання службовим становищем.

25. Кримінально-правова кваліфікація незаконного збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю (ст. 231 КК).

26. Міжнародно-правові зобов'язання України щодо встановлення кримінальної відповідальності за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом (ст. 209 КК).

27. Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) та порядок їх застосування.

28. Застосування податкових норм при кваліфікації кримінального правопорушення, передбаченого ст. 212 КК.

29. Інші заходи кримінально-правового характеру, які застосовуються за господарські кримінальні правопорушення.

30. Особливості застосування спеціальна конфіскації і заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб.

7. Методи навчання

Методи навчання

- **Словесні**

Розповідь-пояснення використовується під час навчання здобувачів протягом лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повість, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та здобувачем вищої освіти, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати здобувачів на активізацію отриманих знань. Саме за допомогою їх викладач активізує діяльність здобувачів, ставлячи їм запитання для роздумів, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція слугує для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, введення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

- **Наочні методи**

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та демонстрації власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

- **Практичні методи:** вправи, складання процесуальних документів. Проведення слідчих (розшукових) дій. Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а слугують лише для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань.

- **Навчальна робота під керівництвом викладача** – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів.

- **Рольова гра:**

пояснення фабули (змісту й умов гри);

підготовка дійових осіб для виконання своїх ролей.

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль – усний (у вигляді індивідуального або групового опитування, аналізу ділових ситуацій, ділових ігор) або письмовий (у вигляді контрольної роботи, тестів). Форми поточного контролю з кожної теми визначає викладач.

Підсумковий контроль - проводиться після закінчення вивчення навчальної дисципліни, у формі іспиту, з врахуванням балів, отриманих під час навчання. Структура білета передбачає два теоретичні питання та практичне завдання у вигляді задачі.

Методи контролю. Поточний контроль здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом семінарських занять, а також шляхом: проведення експрес-опитувань, тестування, підготовки

доповідей і рефератів. При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів і вміння застосовувати їх на практиці.

Практичні заняття проводяться науково-педагогічним працівником, з урахуванням специфіки ситуаційних завдань.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)	Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60%</i>	<i>max 40%</i>	<i>max 100%</i>
Т. 1, Т. 2 ... Т. 6	залік	
60	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	F _x	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна та з урахуванням дистанційного навчання

Технічне обладнання:

- мультимедійний проектор, комп'ютер/ноутбук/планшет, інтерактивні дошки, комп'ютерні класи із спеціалізованим програмним забезпеченням.

Програмне забезпечення. Для забезпечення можливості організації дистанційного навчання може використовуватися платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle «Мудл», Соціальні мережі та Telegram.

10. Перелік питань/завдань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Перелік питань для підсумкового контролю:

1. Загальна характеристика господарських кримінальних правопорушень.
2. Господарські кримінальні правопорушення, передбачені розділом VII Особливої частини Кримінального кодексу України (далі – КК) «Кримінальні

правопорушення у сфері господарської діяльності» їх види.

3. Господарські кримінальні правопорушення, передбачені іншими розділами Особливої частини КК.

4. Визначення розміру неоподатковуваного мінімуму доходів громадян та його вплив на кваліфікацію господарських кримінальних правопорушень.

5. Визначення об'єкту, предмету і потерпілого у кримінальних правопорушеннях у сфері господарської діяльності.

6. Об'єктивна сторона господарських кримінальних правопорушень, особливості її визначення у кримінальних правопорушеннях з формальним і матеріальним складом.

7. Бланкетність кримінально-правових норм, порядок використання норм цивільного, господарського, фінансового та інших галузей права при кваліфікації господарських кримінальних правопорушень.

8. Загальний та спеціальний суб'єкт господарських кримінальних правопорушень, особливості встановлення ознак спеціального суб'єкту.

9. Проблеми відмежування господарських кримінальних правопорушень від адміністративних правопорушень та від інших видів кримінальних правопорушень.

10. Види покарань, передбачені в КК за господарські кримінальні правопорушення.

11. Штраф як вид покарання за господарські кримінальні правопорушення, його види.

12. Позбавлення волі як вид покарання за господарські кримінальні правопорушення, порядок застосування

13. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, порядок його застосування в якості основного і додаткового покарання за господарські кримінальні правопорушення.

14. Застосування інших видів покарань за господарські кримінальні правопорушення.

15. Інші заходи кримінально-правового характеру, які застосовуються за господарські кримінальні правопорушення

16. Особливості застосування спеціальна конфіскації і заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб.

17. Кваліфікація виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів.

18. Кваліфікація незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення.

19. Кваліфікація контрабанди.

20. Кваліфікація переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю лісоматеріалів або пиломатеріалів цінних та рідкісних порід дерев, лісоматеріалів необроблених, а також інших лісоматеріалів, заборонених до вивозу за межі митної території України.

21. Кваліфікація незаконного обігу дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва?
22. Кваліфікація незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей.
23. Кваліфікація незаконного виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів.
24. Кваліфікація підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб – підприємців.
25. Кваліфікація протидії законній господарській діяльності.
26. Кваліфікація протиправного заволодіння майном підприємства, установи, організації.
27. Кваліфікація легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом.
28. Кваліфікація умисного порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.
29. Кваліфікація нецільового використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням.
30. Кваліфікація видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону.
31. Кваліфікація ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).
32. Кваліфікація ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування.
33. Кваліфікація порушення порядку здійснення заготівлі металобрухту та операцій з металобрухтом.
34. Кваліфікація незаконного виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених контрольних марок.
35. Кваліфікація доведення банку до неплатоспроможності.
36. Кваліфікація доведення до банкрутства.
37. Кваліфікація порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності.
38. Кваліфікація фальсифікації фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи.
39. Кваліфікація шахрайства з фінансовими ресурсами.
40. Кваліфікація маніпулювання на фондовому ринку.
41. Кваліфікація підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів.
42. Кваліфікація порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів.
43. Кваліфікація виготовлення, збут та використання підроблених

недержавних цінних паперів.

44. Кваліфікація умисного введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції.

45. Кваліфікація незаконного використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару.

46. Кваліфікація незаконного збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю.

47. Кваліфікація розголошення комерційної або банківської таємниці.

48. Кваліфікація незаконного використання інсайдерської інформації.

49. Кваліфікація приховування інформації про діяльність емітента.

50. Кваліфікація незаконної приватизації державного, комунального майна.

11. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Конституція України: Станом на 15 квітня 2011 р. К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2011. 104 с. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>

2. Кримінальний кодекс України. – [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>

3. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 7 грудня 2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

4. Про цінні папери й фондову біржу : Закон України від 18 червня 1991 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

5. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квітня 1991 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

6. Про Національний банк України : Закон України від 20 травня 1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

7. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом : Закон України від 28 листопада 2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

8. Про металобрухт : Закон України від 5 травня 1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

9. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України від 1 червня 2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

10. Про акцизний збір на алкогольні напої і тютюнові вироби : Закон України від 15 вересня 1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

11. Про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом : Конвенція Ради Європи від 8 листопада 1990 р. (ратифікована Україною 17 грудня 1997 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

12. Про деякі питання застосування законодавства про відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів : постанова Пленуму Верховного Суду України від 8 жовтня 2004 № 15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua>.

13. Про практику застосування судами законодавства про відповідальність за окремі злочини у сфері господарської діяльності : постанова Пленуму Верховного Суду України від 25 квітня 2003 р. № 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua>.

14. Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил : постанова Пленуму Верховного Суду України від 3 червня 2005 р. № 8 // Постанови Пленуму Верховного Суду України (2002–2009 рр.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua>.

15. Про практику застосування судами законодавства про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом : постанова Пленуму Верховного Суду України від 15 квітня 2005 р. № 5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua>.

16. Про практику розгляду судами кримінальних справ про виготовлення або збут підроблених грошей чи цінних паперів : постанова Пленуму Верховного Суду України від 12 квітня 1996 р. № 6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua>.

17. Господарський кодекс України : прийнятий 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.

18. Бюджетний кодекс України : прийнятий 21 червня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 37–38. – Ст.189.

19. Андрушко П. П. Коментар до ст. 209 “Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом” КК України / П. П. Андрушко // Законодавство України. – 2005. – № 7.

20. Горох О.П. Сучасні кримінально-правові проблеми звільнення від покарання та його відбування : монографія. Харків : Право, 2019. 760с.

21. Дудоров О. О. Історичний досвід регламентації кримінальної відповідальності за злочини, пов’язані з оподаткуванням в Україні / О. О. Дудоров // Законодавство України. – 2005. – № 11 та № 12.

22. Дудоров О. О. Кримінально-правове значення переплати податкових платежів / О. О. Дудоров // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 9.

23. Дудоров О. О. Кримінально-правова характеристика фіктивного підприємництва як злочинного посягання на систему оподаткування / О. О. Дудоров // Законодавство України. – 2005. – № 4.

24. Заруба П. Кримінально-правовий аналіз суб’єктів злочинів у сфері приватизації / П. Заруба // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 6.

25. Золотарьов А. І. Кримінально-правове заохочення у боротьбі зі злочинністю в сфері господарської діяльності / А. І. Золотарьов // Право і безпека. – 2005. – № 4.

26. Кузнецов В. В. Кримінально-правова характеристика незаконних операцій з металобрухтом / В. В. Кузнецов // Юридичний вісник України. – 2001. – № 34.

27. Кузнецов В. В. Шляхи вдосконалення кримінальної відповідальності за фіктивне підприємництво / В. В. Кузнецов // Протидія організованій злочинності: теорія і практика, досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення. – К. : НАСБ України.

28. Медведенко О. Кримінальна відповідальність за незаконні дії з платіжними інструментами (засобами): компаративний підхід / О. Медведенко // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 2.
29. Мірошніченко Р. О. Кримінальний кодекс України у боротьбі з відмиванням доходів, отриманих злочинним шляхом: здобутки та прорахунки / Р. О. Мірошніченко // Вісник Львівського інституту внутрішніх справ. – Львів. – 2003. – №2 (1).
30. Омельчук О. М. Історичні аспекти боротьби з контрабандою в Україні / О. М. Омельчук // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2003. – № 3-4.
31. Онисьєв В. А. Взаємодія правоохоронних органів у розкритті легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 “Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність” / В. А. Онисьєв. – К., 2010.
32. Панов М. М. Кримінальна відповідальність за незаконні дії з документами на переказ платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків (ст. 200 КК) / М. М. Панов // Право України. – 2006. – № 4
33. Процюк О. В. Контрабанда культурних цінностей: проблеми кваліфікації / О. В. Процюк // Підприємництво, господарство і право. – 2003. – № 8.
34. Процюк О. В. Контрабанда: кримінально-правовий аналіз предмета злочину / О. В. Процюк // Вісник Верховного Суду України. – 2004. – № 4.
35. Процюк О. В. Контрабанда: момент закінчення злочину / О. В. Процюк // Наше право. – 2004. – № 3.
36. Процюк О. В. Контрабанда: походження поняття та історичний розвиток законодавства / О. В. Процюк // Наше право. – 2004. – № 1.
37. Процюк О. В. Службова особа як суб'єкт контрабанди / О. В. Процюк // Наше право. – 2004. – № 2 (ч.1).
38. Процюк О. В. Кримінальна відповідальність за контрабанду : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 “Кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право” / О. В. Процюк. – К., 2006.
39. Романюк Б. В., Бантишев О. Ф. Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності в Україні: умови, порядок та перспективи розвитку цього тубінституту : монографія. Київ : Крок, 2019. 343 с.
40. Степаненко Д. Ю. Кримінальна відповідальність за ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. К. : [б. в.], 2014. 20 с. 17.
41. Шаповалова О. А. Проблеми пеналізації кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності : автореферат дис. ... канд. юрид. наук. Х. : б. в., 2013. 17 с

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія <http://www.ials.sas.ac.uk/library/library.htm>
2. Верховна Рада України – офіційний веб-сайт. <http://www.portal.rada.gov.ua>

3. Верховний Суд України – офіційний веб-сайт. <http://www.scourt.gov.ua>
4. Вищий спеціалізований суд з цивільних і кримінальних справ – офіційний веб-сайт <http://www.sc.gov.ua>.
5. Генеральна прокуратура України – офіційний веб-сайт. <http://www.gp.gov.ua>
6. Електронна бібліотека: <http://www.info-library.com.ua/>
7. Електронний ресурс / Режим доступу : Independent View: <http://www.i-view.com.ua>.
8. Єдиний реєстр судових рішень в Україні – веб-сайт. <http://www.reyestr.court.gov.ua>
9. Кабінет Міністрів України – офіційний веб-сайт. <http://www.kmu.gov.ua>
10. Материк – інформаційний портал: <http://materik.ru>.
11. Міністерство внутрішніх справ України – офіційний веб-сайт. <http://www.mvs.gov.ua>
12. Міністерство юстиції України – офіційний веб-сайт.. <http://www.minjust.gov.ua>
13. Наукова бібліотека ім. М.Максимовича Київського національного університету ім.. Тараса Шевченка www.library.univ.kiev.ua
14. Наукова бібліотека Національного університету “Києво-Могилянська академія” <http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib>
15. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
16. Національна парламентська бібліотека України – веб-сайт. <http://www.catalogue.nplu.org>.
17. Національна Парламентська бібліотека України <http://www.nplu.kiev.ua/>
18. Президент України – офіційний веб-сайт. <http://www.president.gov.ua>.
19. Судова влада в Україні – офіційний веб-портал <http://www.court.gov.ua/vscourt>
20. Українська правнича фундація <http://www.ulf.com.ua/>
21. Форум права (електронне наукове фахове видання) – <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/index.htm> – Форум права (електронне наукове фахове видання)
22. Центр європейського і порівняльного права <http://www.eclc.gov.ua/>
23. Центр знань по правам человека / Режим доступа : <http://www.humanrights.gov.ua>
24. Центр розвитку українського законодавства <http://www.ulde.kiev.ua/news.php>